

СОВЕТ КАНАШСКОГО
СЕЛЬСКОГО ПОСЕЛЕНИЯ
ВЕРХНЕУСЛОНСКОГО
МУНИЦИПАЛЬНОГО РАЙОНА
РЕСПУБЛИКИ ТАТАРСТАН

Законодательный орган местного самоуправления
452313

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ЮГАРЫ ОСЛАН
МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ
КАНАШ АВЫЛ
ЖИРЛЕГЕ СОВЕТЫ

Указы, постановления, распоряжения
452313

Тел.: (84523) 30-1-46, факс: (84523) 30-1-46.

РЕШЕНИЕ

24.04.2023

КАРАР

Тел.: (84523) 30-1-46, факс: (84523) 30-

д. Канаш

№26-154

Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының Канаш авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендәгэ муниципаль контроль турындагы нигезләмәгә үзгәрешләр керту хакында

«Россия Федерациясендә жирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, Россия Федерациисе Хәкүмәтененең кайбер актларына үзгәрешләр керту һәм Россия Федерациисе Хәкүмәте актының аерым нигезләмәсенең үз көчен югалтуын тану турында, РФ Хәкүмәтененең 2023 елның 10 мартаеннан 372 номерлы карары, Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районының «Канаш авыл жирлеге» муниципаль берәмлеге Уставы нигезендә,

Югары Ослан муниципаль районы
Канаш авыл жирлеге Советы
карап итте:

1. Югары Ослан муниципаль районы Канаш авыл жирлеге Советының 2023 елның 7 мартаеннан 25-146 номерлы карары белән расланган Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Канаш авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында Нигезләмәгә түбәндәгә үзгәрешләрне кертергә:

1.1. Нигезләмәнең 3.19 пунктындагы 6 нчы пунктчасын төшереп калдырырга;
2. Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Канаш авыл жирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль турында нигезләмәнең текстын яңа редакциядә расларга (1 нче кушымта).

3. Әлеге карарның үтәлешен тикшереп торуны Канаш авыл жирлегенең социаль-мәдәни, законлылык һәм хокук тәртибе буенча дайими комиссиясенә йөкләргә.

Совет рәисе,
ТР Югары Ослан муниципаль районы
Канаш авыл жирлеге башлыгы

Н.Н.Вальков

Татарстан Республикасы
Югары Ослан муниципаль
районының Канаш авыл
җирлеге Советының
2023 елның 24 апреленнән
№ 26-154 карарына
1 күшымта

**Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районның Канаш авыл
җирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контроль турында
Нигезләмә**

1. Гомуми нигезләмәләр

1.1. Өлдеге Нигезләмә Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районның Канаш авыл җирлеге территориясендә төзекләндерү өлкәсендәге муниципаль контрольне гамәлгә ашыру тәртибен (алга таба - төзекләндерү өлкәсендә контроль) билгели.

1.2. Төзекләндерү өлкәсендә контроль предметы булып юридик затларның, шәхси эшмәкәрләрнең, гражданнарның (алга таба – контрольдә тотыла торган затлар) Татарстан Республикасы Югары Ослан муниципаль районы Канаш авыл җирлеген төзекләндерү қагыйдәләрен (алга таба – төзекләндерү қагыйдәләрен), рәхсәт документларындагы таләпләрне, гамәлдәгәе законнар нигезендә үтәлергә тиешле документлар таләпләрен үтәү тора (алга таба – мәжбүри таләпләр), шулай ук контроль (кузәтчелек) чарапары нәтижәләре буенча кабул ителә торган карарларны үтәлеше тора.

1.3. Төзекләндерү өлкәсендә контроль Канаш авыл җирлегенең Башкарма комитеты (алга таба - Башкарма комитет, җирлек) тарафыннан гамәлгә ашырыла.

1.4. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле Башкарма комитетның вазыйфаи затлары - Башкарма комитет житәкчесе, шулай ук Башкарма комитет житәкчесе урынбасары (алга таба шулай ук - контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле вазыйфаи затлар). Башкарма комитетның күрсәтләгән вазыйфаи затларының вазыйфаи бурычларына аларның вазыйфаи инструкциясе нигезендә төзекләндерү өлкәсендә контроль вәкаләтләрен гамәлгә ашыру керә.

Төзекләндерү өлкәсендә контроль алыш барырга вәкаләтле вазыйфаи затлар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» гы 31.07.2020 ел, № 248-ФЗ Федераль закон һәм башка федераль законнар нигезендә хокуклы, бурычлы һәм җаваплы.

1.5. Төзекләндерү, профилактик чарапар, контроль чарапар оештыру һәм үткәру өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга бәйле мәнәсәбәтләргә карата «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон, «Россия Федерациясендә җирле үзидарәне оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 6 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль закон нигезләмәләре кулланыла.

1.6. Башкарма комитет Төзекләндерү қагыйдәләренең түбәндәгеләрне үз эченә алган үтәлешен тикшереп тора:

- 1) янәшәдәге территорияләрне карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;
- 2) элементларны һәм төзекләндерү объектларын тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән таләпләр:

- халыкның азмобиль төркемнәренең мәгариф, сәламәтлек саклау, мәдәният, физик культура һәм спорт объектларына ирекле керүенә комачауламый торган киртәләр урнаштыру, халыкка социаль хезмәт күрсәту;

- торак булмаган биналарның, төзелмәләрнен, корылмаларның фасадларын, биналарның, корылмаларның башка стеналарын, шулай ук төзекләндерүнен һәм җәмәгать урыннарының башка элементларын карап тоту;

- инженерлык корылмаларын эксплуатацияләү өчен кирәклө мәгълүматны үз эченә алган махсус тамгалар, язулар эчтәлеге буенча;

- Татарстан Республикасы норматив хокукий актларында һәм Төзекләндерү кагыйдәләрендә, муниципаль норматив хокукий актларда билгеләнгән жир эшләрен башкару тәртибенә туры китереп бирелә торган жир эшләрен гамәлгә ашыруга рәхсәт нигезендә жир эшләрен башкару;

- биналарга һәм аларга керү юлларына, шулай ук ишегалларына ирекле керүләрне тәэммин итү, җәяүлеләрнен һәм имин җәяүлеләр хәрәкәтенен куркынычсызылыгын тәэммин итү, инвалидларны һәм халыкның башка аз мобиЛЬе төркемнәрен дә кертеп, жир эшләрен гамәлгә ашыру чорында;

- Төзекләндерү кагыйдәләре чикләнгән газонда яисә башка яшелләндерелгән, яисә рекреация территориясендә транспорт чаралары урнаштыруга юл куймау, шулай ук эксплуатацияләү, хезмәт күрсәту яисә ремонт вакытында гомуми файдаланудагы транспорт чаралары территорияләрен пычратуга юл куймау, йөкләр ташыганда яисә төzelеш мәйданнарыннан чыкканда (тент яисә яшеренү булмаганга күрә);

3) жирлек территориясен кышкы чорда жыештыру буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән биналарның, корылмаларның тубәләрен кардан, наледидан һәм сосулкалардан чистарту чараларын үткәруне дә кертеп;

4) карантин, агулы һәм чүп үләннәрен ачыклау, аларга каршы көрәш, аларны локальләштерү, бетерү буенча мәжбүри таләпләрне кертеп, җәйге чорда жирлек территориясен жыештыру мәжбүри таләпләре;

5) янгынга каршы махсус режим гамәлдә булган чорда янгын куркынычсызылыгының өстәмә таләпләре;

6) гомуми файдаланудагы территорияләрдә жир асты коммуникацияләрен салу, янадан урнаштыру, ремонтлау һәм карап тоту буенча мәжбүри таләпләр;

7) яшел үсентеләрне утырту, саклау һәм тоту буенча мәжбүри таләпләр, шул исәптән кису билеты нигезендә агачларны һәм куакларны бетерү (алу), кису билеты нигезендә һәм (яки) агачларны һәм куакларны күчереп утырту рәхсәте буенча мәжбүри таләпләр, әгәр мондый документлар (кису билеты, күчереп утырту рәхсәте) төзекләндерү кагыйдәләре белән билгеләнгән очракларда бирелергә тиеш;

8) каты коммуналь калдыкларны туплау өчен мәжбүри таләпләр;

9) гомуми файдаланудагы территорияләрдә һәм Төзекләндерү кагыйдәләрендә караплан башка территорияләрдә авыл хужалыгы хайваннарын һәм кошларын йөртергә ярамау түрүндагы мәжбүри таләпләр.

Башкарма комитет үз компетенцияләре чикләрендә тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан бирелгән мәжбүри таләпләрне бозуларны бетерү түрүндагы курсәтмәләрнен үтәлешен тикшереп тора.

1.7. Әлеге Нигезләмәдә төзекләндерү элементлары дигәндә декоратив, техник, планлаштыру, конструктив җайламналар, яшелләндерү элементлары, җиһазларның һәм бизәлешнең төрле төрләре, шул исәптән биналарның, төzelешләрнен, корылмаларның фасадлары, кече архитектура формалары, стационар булмаган корылмалар, территорияне төзекләндерүнен состав өлеше буларак кулланыла торган мәгълүмати щитлар һәм курсәткечләр анлашыла.

Әлеге Нигезләмәдә төзекләндеру объектлары дигәндә төрле функциональ билгеләнештәге территорияләр аңлашыла, аларда төзекләндеру эшчәnlеге алыш барыла, шул исәптән:

- 1) планлаштыру структурасы элементлары (зоналар (массивлар), районнар (шул исәптән торак районнар, микрорайоннар, кварталлар, сәнәгать районнары), гражданнарның коммерциягә карамаган бакчачылық, яшелчәчелек берләшмәләре урнаштыру территорияләре);
- 2) урам-юл чөлтәре элементлары (аллеялар, бульварлар, магистральләр, тыкрыклар, мәйданнар, юллар, проспектлар, юл чатлары, төшү, трактлар, тупиклар, урамнар, шоссе);
- 3) ишегалды территорияләре;
- 4) балалар һәм спорт мәйданчыклары;
- 5) хайваннарны йөрту өчен мәйданчыклар;
- 6) парковкалар (парковка урыннары);
- 7) парклар, скверлар, башка яшел зоналар;
- 8) техник һәм санитар-яклау зоналары;

Әлеге Нигезләмәдә киртәләүче җайланмалар дигәндә капкалар, калиткалар, шлагбаумнар аңлашыла, шул исәптән автомат рәвештә, һәм декоратив капкалар (коймалар).

1.8. Төзекләндеру өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда хәвеф-хәтәрләрне бәяләү һәм идарә итү системасы кулланылмый.

муниципаль контрольнең әлеге төрен гамәлгә ашырганда рискларны бәяләү һәм идарә итү системасы кулланылмый, барлық планнан тыш контроль (кузәтчелек) чараптар прокуратура органнары белән килештерелгәннән соң гына үткәрелергә мөмкин.

2. Закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зара) китерү куркынычын профилактикалау

2.1. Башкарма комитет төзекләндеру өлкәсендә, шул исәптән профилактик чараптар үткәрү юлы белән, контрольне гамәлгә ашыра.

2.2. Профилактик чараптар контролльдә тотыла торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне намуслы үтәүне стимуллаштыру, мәжбүри таләпләрне бозуга һәм (яисә) закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зара) китерергә сәләтле шартларны, сәбәпләрне һәм факторларны юкка чыгару максатларында, һәм мәжбүри таләпләрне контролльдә тотыла торган затларга житкерү, аларны үтәү ысуллары.

2.3. Төзекләндеру өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда зыян (зара) китерү куркынычын киметүгә юнәлдерелгән профилактик чараптар үткәрү контролль чараларын үткәрүгә карата ёстенлекле санала.

2.4. Профилактик чараптар Россия Федерациисе Хәкүмәте тарафыннан билгеләнгән тәртиптә расланган закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зара) китерү куркынычын профилактикалау программасы нигезендә гамәлгә ашырыла, шулай ук зыян китерү куркынычын профилактикалау программасында каралмаган профилактик чараптар да үткәрелергә мөмкин.

Профилактик чараптар уздырганда контролль объектларының законда саклана торган законга зыян (зара) китерү куркынычы яки мондый зыян (зара) китерү ачыктан-ачык янавы ачыкланган очракта, төзекләндеру өлкәсендә контролльне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи зат контролль чараларын үткәрү түрүнда карар

кабул итү өчен бу хакта мәгълүматны кичекмәстән башкарма комитет житәкчесенә жибәрә.

2.5. Төзекләндерү өлкәсендә башкарма контроль башкарғанда түбәндәге профилактик чарапар төрләре уздырыла ала:

- 1) мәгълүмат житкерү;
- 2) консультацияләү;

2.6. Мәгълүматлаштыру мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча Башкарма комитет тарафыннан Югары Ослан муниципаль районның рәсми сайтында (җирлек бүлеге) «Интернет» мәгълүмати-телекоммуникацион чөлтәрендә (алга таба – районның рәсми сайты) контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә (махсус бүлеккә керү районның рәсми сайтының төп (төп) битеннән башкарылырга тиеш), массакүләм мәгълүмат чарапарында, дәүләт мәгълүмат системаларында (алар булганда) һәм башка формаларда контролъдә тотылган затларның шәхси кабинетлары аша гамәлгә ашырылырга тиеш.

Башкарма комитет районның рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 46 статьясындағы 3 өлешендә каралган белешмәләрне урнаштырырга һәм аны актуаль хәлдә тотарга тиеш.

Башкарма комитет шулай ук халықка контроль объектларына куела торган мәжбүри таләпләр турында гражданнарның җыелышларында һәм конференцияләрендә хәбәр итәргә хокуклы.

2.6. Контрольгә алышучы затларны консультацияләү тикшереп торуны башкарырга вәкаләтле вазыйфаи зат тарафыннан телефон аша, видео-конференц-элемтә аша, шәхси кабул итүдә йә профилактик чарапар, контроль чарапар үткәрү барышында гамәлгә ашырыла һәм 15 минуттан артмаска тиеш.

Гражданнарны шәхси кабул итү Башкарма комитет житәкчесе һәм (яисә) вазыйфаи зат тарафыннан үткәрелә, ул контрольне гамәлгә ашырырга вәкаләтле. Кабул итү урыны, шулай ук кабул итү өчен билгеләнгән көннәр һәм сәгатьләр турында мәгълүмат районның рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган махсус бүлектә урнаштырыла.

Түбәндәге мәсьәләләр буенча консультация бирү телдән яисә язма рәвештә гамәлгә ашырыла:

- 1) төзекләндерү өлкәсендә контроль оештыру һәм гамәлгә ашыру;
- 2) әлеге Нигезләмәдә билгеләнгән контроль чарапарны гамәлгә ашыру тәртибе;
- 3) тикшереп торуны гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затларның гамәлләрене (гамәл кылмавына) шикаять белдерү тәртибе;
- 4) мәжбүри таләпләре булган норматив хокукий актлар (аларның аерым нигезләмәләре) турында мәгълүмат алу, аларның үтәлешен бәяләү контроль чарапар қысаларында башкарма комитет тарафыннан гамәлгә ашырыла.

Контроль астындағы затларны телдән консультацияләү шулай ук гражданнарның җыелышларында һәм конференцияләрендә дә гамәлгә ашырылырга мөмкин.

2.7. Язма рәвештә консультация бирүне тикшереп торуны вәкаләтле вазыйфаи зат түбәндәге очракларда гамәлгә ашыра:

- 1) контрольдә тотыла торган зат тарафыннан консультацияләү мәсьәләләре буенча язма җавап бирү турында язма сорату бирелгән;
- 2) консультация вакытында бирелгән сорауларга телдән җавап бирү мөмкин түгел;
- 3) күелган сорауларга җавап мәгълүматны ёстәмә соратып алуны таләп итә.

Консультацияләүне гамәлгә ашырганда, тикшереп торуны башкарыга вәкаләтле вазыйфаи зат Россия Федерациясе законнары нигезендә файдалану мөмкинлеге чикләнгән мәгълүматның конфиденциальлеген сакларга тиеш.

Конкрет контроль чараны, вазыйфаи затларның контрольне гамәлгә ашыруға вәкаләтле карапарын һәм (яисә) гамәлләрен бәяләүне үз эченә алган мәгълүмат, контроль чараның башка катнашучылары, шулай ук экспертиза, сынаулар кысаларында уздырылган нәтижәләр бирелә алмый.

Тикшерүне башкарыга вәкаләтле мәгълүм вазыйфаи затка әверелгән мәгълүмат мәжбүри таләпләрне үтәү мәсьәләләре буенча контролльдә тотыла торган затны бәяләү максатларында башкарма комитет тарафыннан файдаланыла алмый.

Контроль башкарыга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан консультацияләрне исәпкә алу журналы алышы барыла.

Тикшерелә торган затларның һәм аларның вәкилләренең биш һәм аннан да күбрәк бертәрлерәк мәрәҗәттәрне башкарма комитетка кергән очракта, консультацияләү башкарма комитетының рәсми сайтында контроль эшчәнлеккә багышланган маҳсус бүлектә урнаштыру, башкарма комитет житәкчесе яки вазифаи зат тарафыннан имзаланган язма аңлатма бирү юлы белән гамәлгә ашырыла.

3. Контроль чарапарны һәм контроль гамәлләрне гамәлгә ашыру

3.1. Төзекләндерү өлкәндә контрольне гамәлгә ашырганда башкарма комитет курсәтелгән чарапар кысаларында контроль чарапарның һәм контроль гамәлләренең түбәндәгә төрләре үткәрелгә мөмкин:

- 1) контроль сатып алу (тикшерү, эксперимент юлы белән);
- 2) мониторинг сатып алу (тикшерү, сораштыру, эксперимент, инструменталь тикшерү, документларны теркәү, сынау, экспертиза ярдәмендә).

- 3) сайлап алу контроле (карау, язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, пробалар (үрнәкләр), инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза ярдәмендә).

- 4) инспекция визиты (мәжбүри таләпләргә ярашлы рәвештә контролльдә тотылган затның (аның филиаллары, вәкилләр, аерым структур бүлекчәләре) урнашкан урынында булырга тиешле документларны карау, сораштыру, таләпләр кую, язма аңлатмалар алу, инструменталь тикшерү аша);

- 5) рейд тикшерүе (тикшерү, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, пробаларны (үрнәкләрне), инструменталь тикшерүләр, сынаулар, экспертиза, эксперимент ярдәмендә);

- 6) документар тикшерү (язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, экспертиза ярдәмендә);

- 7) урынга барып тикшерү (тикшерү, сораштыру, язма аңлатмалар алу, документларны теркәү, пробалар (үрнәкләр), инструменталь тикшерү, сынау, экспертиза, эксперимент ярдәмендә).

3.2 Контрольләнүче зат белән үзара бәйләнешсез түбәндәге контроль (кузәтчелек) чарапар уздырыла (алга таба - үзара хезмәттәшлексез контроль (кузәтчелек) чарапар):

- 1) мәжбүри таләпләренең үтәлешен күзәту (территорияне төзекләндерү өлкәндә контроль объектлары турындагы белешмәләрне, шул исәптән ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек барышында керә торган курсәткечләрне, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларында булган белешмәләрне, «Интернет» чөлтәрендәге курсәткечләрне, шулай ук фотога һәм кинога төшерү, видеога язырыу функцияләре булган хокук бозуларны теркәү техник чарапарының автоматик режимда эшләүче белешмәләрдән файдаланып алынган белешмәләрне,

тикшереп торучы затлар тарафыннан мәжбүри таләплөрне, шулай ук дәүләт һәм муниципаль мәгълүмат системаларында булган белешмәлөрне, башка гомум үтәүне күзәтү);

2) урынга барып тикшеру (тикшеру, пробалар (үрнәклөр), инструменталь тикшеру (видеоязмалар кулланып), сынау, экспертиза ярдәмендә).

3.3. Мәжбүри таләплөрнең үтәлешен күзәтүне һәм құчмә тикшерүне контрольдә тотыла торған затлардан башка Башкарма комитет үткәрә.

3.4. Планнан тыш контроль чарапар прокуратура органдары белән "Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль түрүнда" Федераль законның 31.07.2020 ел N 248-ФЗ номерлы Федераль законның 66 статьясындагы З пункты нигезендә килештерелгәннән соң гына үткәрелә ала.

3.5. Контрольдәге затлар белән үзара хәzmәttәшлек итү белән уздырыла торған контроль чарапарны үткәрү өчен түбәндәгеләр нигез булып тора:

1) граждандарның һәм оешмаларның мәрәжәттәшлек (гаризалары), дәүләт хакимијите органдарыннан, жирле үзидарә органдарыннан, массакуләм мәгълүмат чарапарыннан мәгълүмат килгәндә, башкарма комитетта граждандар һәм оешмаларның мәрәжәттәшлек (гаризалары) законда саклана торған қыймәтләргә зиян (зыян) китерү түрүнде белешмәләр булу, шулай ук контроль чарапарны үткәрү нәтижәсендә, үзара хәzmәttәшлексез контроль чарапарны да кертеп, шундай белешмәлөрне алу;

2) Россия Федерациясе Президенты йөкләмәсе, Россия Федерациясе Хөкүмәтенен конкрет контрольдә тотыла торған затларга карата контроль чарапар уздыру түрүндагы йөкләмәсе;

3) закондарның үтәлешенә күзәтчелек итү, кеше һәм граждандарын хокукларын һәм ирекләрен прокуратура органдарына көргөн материаллар һәм мәрәжәттәшлек буенча үтәу кысаларында контроль чара уздыру түрүнде прокурор таләбе;

4) мәжбүри таләплөрне ачыкланган бозуларны бетерү түрүнде курсәтмәне үтәу срокы тәмамлану - әгәр контрольдә торучы зат тарафыннан аңа бирелгән курсәтмәдә караплан документларны һәм белешмәлөрне тапшырмаган очрактарда яисә тапшырлыган документлар һәм мәгълүматлар нигезендә мәжбүри таләплөрне бозуны бетерү түрүнде курсәтмәнен үтәлеше түрүнде нәтижә ясарға мөмкин түгел.

Планнан тыш контроль (күзәтчелек) чарапары, планнан тыш тикшерүләр шулай ук "Дәүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контрольне оештыру һәм гамәлгә ашыру үзенчәлекләре түрүнда" РФ Хөкүмәтенен 10.03.2022 ел N 336 номерлы карарының З пунктында курсәтелгән нигезләр буенча да үткәрелергә мөмкин.

3.6. Контроль чарапар контрольдә тотыла торған зат белән хәzmәttәшлек иткәндә уздырыла, ул Башкарма комитетның контроль чараны уздыру түрүндагы курсәтмәсе нигезендә уздырыла.

3.7. Башкарма комитетның закон тарафыннан саклана торған қыймәтләргә зиян (зыян) китерү түрүндагы яисә зиян китерү куркынычы түрүндагы белешмәләр нигезендә контроль чара уздыру түрүнде курсәтмәсе кабул ителгән очракта, мондый курсәтмә төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затның контроль чарасын уздыру түрүнде дәлилләнгән күзаллавы нигезендә кабул ителә.

3.8. Тикшерелә торған затлар белән үзара хәzmәttәшлексез уздырыла торған контроль чарапар вәкаләтле затлар тарафыннан тикшереп торуны гамәлгә ашыру өчен вәкаләтле вәкилләр тарафыннан башкарма комитет житәкчесе йөкләмәсе нигезендә, башкарма комитетның эш планнада булган биренмәр, шул исәптән «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль

турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законда билгеләнгән очрактарда уткәрелә.

3.9. Гражданнарга, юридик затларга һәм индивидуаль эшкуарларга карата контроль чарагалар «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (күзәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль закон нигезендә вазыйфаи затлар тарафыннан тикшереп торуны вәкаләтле затлар тарафыннан уткәрелә.

3.10. Төзекләндерү өлкәсендә контрольне оештырганда һәм гамәлгә ашырганда башкарма комитет әлеге документлар һәм (яисә) белешмәләр булган оешмалар карамагында булган башка органнардан яисә курсәтелгән органнардан ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында, шул исәптән электрон рәвештә, түләүсез нигездә документлар һәм (яисә) белешмәләр ала. Курсәтелгән документлар һәм (яисә) белешмәләр исемлеге, аларны тапшыру тәртибе һәм сроклары Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 2016 елның 19 апрелендәге 724-р номерлы боерыгы белән расланган документлар һәм (яисә) сорала торган һәм ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында дәүләт контроле (күзәтчелеге) органнары, жирле үзидарә органнары яки дәүләт органнары яки жирле үзидарә органнары карамагындағы оешмалар тарафыннан тикшерүләр оештырганда һәм уздырганда дәүләт контроле органнары, муниципаль контроль органнары яки жирле үзидарә органнары карамагындағы оешмалар тарафыннан соратып алына торган документлар һәм (яисә) белешмәләр булган документлар һәм (яисә) «Дәүләт контролен (күзәтчелеген), муниципаль контрольне гамәлгә ашыру кысаларында ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек турында» Россия Федерациясе Хөкүмәтенен 06.03.2021 ел № 338 карары белән расланган белешмәләр ведомствоара мәгълүмати хезмәттәшлек кысаларында бирелгән документлар һәм (яисә) курсәтелгән органнардан алынган белешмәләрне һәм (яисә) белешмәләр бирү кагыйдәләре белән билгеләнгән.

3.11. Һичшикsez әшмәкәр, контрольдә тотылган затлар булган граждан һәҗүм иткән очракта, башкарма комитеттә контроль чара уздырганда булу мөмкинлеге булмау турында мәгълүмат тапшырырга хокуклы, шуңа бәйле рәвештә контроль чараны үткәрү индивидуаль эшкуар, гражданинның Башкарма комитетында (әмма 20 көннән дә артык түгел) әлеге мөрәжәгатькә сәбәп булган хәлләрне бетеру өчен кирәклө срокка күчерелә, бер үк вакытта түбәндәге шартларны үтәү керә:

1) контрольдә тотыла торган затның яисә аның вәкиленең булмавы, төзекләндерү өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затның, контроль чарасын уздырганда мәжбүри таләпләрне үтәвен бәяләүгә комачауламый, контрольдә тотыла торган зат контроль чараны уздыру турында тиешенчә хәбәр ителгән шарт белән;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) турыдан-туры куркыныч китерү яисә фактта китерү билгеләре булмау;

3) контроль чараны үткәргендә контрольдә тотыла торган зат булмау (контрольдә тотыла торган зат авыруы, аның командировкасы һ.б.) өчен житди сәбәпләр булу.

3.12. Күчмә тикшерүне үткәрү срогы 10 эш көненнән артмаска тиеш.

Бер кече эшмәкәрлек субъектына карата күчмә тикшерү барышында хезмәттәшлек итүнең гомуми вакыты кече предприятие өчен 50 сәгатьтән һәм микропредприятие өчен 15 сәгатьтән артмаска тиеш.

Россия Федерациясенең берничә субъекты территориясендә үз эшчәнлеген гамәлгә ашыручи оешмага карата күчмә тикшерү үткәрү срогы оешманың һәр

филиалы, вәкиллеге, аерымланган структур бүлекчәсе яисә житештеру объекты буенча аерым билгеләнә.

3.13. Контроль чаралар үткәрүнөң барлық очракларында контроль гамәлләрне башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар һәм контроль гамәлләрне башкаруга жәлеп итеп торган затлар тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәүне (бозуны) дәлилләр өчен фотога төшү, аудио- һәм видеога язу, вазыйфаи затлар үткәргән контроль чараны уздыруга вәкаләтле геодезик һәм картометрик үлчәуләр кулланылырга мөмкин. Фотога төшерү, аудио- һәм видеога яздыру, геодезик һәм картометрик үлчәуләр һәм әлеге максатлар өчен файдаланылган техник чаралар турында мәғълүмат контроль чара нәтижәләре буенча төзелә торган актта һәм контроль чара кысаларында үткәрелә торган контроль гамәл нәтижәләре буенча төзелә торган беркетмәдә чагыла.

3.14. Контроль чара нәтижәләренә контрольдә тотыла торган зат тарафыннан мәжбүри таләпләрне үтәүне бәяләү, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәту һәм (яисә) аларны бозуларны туктату өчен шартлар тудыру, бозылган хәлне торғызу, вәкаләтле органнарга яисә вазыйфаи затларга җаваплылыкка жәлеп итү турындағы мәсъәләне карау һәм (яисә) башкарма комитетта «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль турында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 90 статьясындағы 2 өлешендә каралған чараларны куллану өчен мәғълүмат жибәрү керә.

3.15. Контрольде зат белән үзара хезмәттәшлекне күздә тоткан контроль чараны уздыру тәмамлангач, контроль чара акты төзелә. Мондый чараны уздыру нәтижәләре буенча мәжбүри таләпләрне бозу ачыкланган очракта, актта нәкъ менә нинди мәжбүри таләп бозылған, нинди норматив хокукий акт һәм аның структур берәмлеге билгеләнгән, дип күрсәтелә. Ачыкланған хокук бозулар бетерелгән очракта, актта контроль чарасын үткәрү тәмамланғанчы, аны бетерү факты күрсәтелә. Мәжбүри таләпләрне бозуның дәлилләре булған документлар, башка материаллар актка беркетелергә тиеш. Контроль чара уздырганда тутырылған тикшеру көгазыләре актка теркәлә.

Актны рәсмиләштерү Россия Федерациясе Хөкүмәте тарафыннан билгеләнмәгән очракта, мондый чараны уздыру тәмамланған көнне контроль чараны уздыру урынында башкарыла.

Прокуратура органнары тарафыннан килештерелгән контроль чара акты контроль (кузәтчелек) чараларының Бердәм реестры аша турыдан-туры аны рәсмиләштергәннән соң прокуратура органнарына жибәрелә.

3.16. Контроль чаралар турында мәғълүмат контроль (кузәтчелек) чараларының бердәм реестрында урнаштырыла.

3.17. Контроль башкарырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан қылыша торган, контроль (кузәтчелек) чараларының бердәм реестрында күрсәтелгән гамәлләр һәм караплар турында белешмәләр урнаштыру, шулай ук аларны контрольдә тотыла торган затларга дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр күрсәту һәм дәүләт һәм муниципаль функцияләрне башкару өчен электрон рәвештә кулланыла торган мәғълүмати системаларның мәғълүмати-технологик хезмәттәшлекен тәэмин итә торган инфраструктура ярдәмендә житкерү, шул исәптән «Бердәм дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр (функцияләр) порталы» федераль дәүләт мәғълүмат системасы аша (алга таба - дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы) һәм (яисә) региональ дәүләт һәм муниципаль хезмәтләр порталы аша житкерү юлы белән гамәлгә ашырыла.

Контрольләшүче зат булған эшкуарлық эшчәнлеген гамәлгә ашырмаган граждан контроль астындағы затның электрон почтасы адресына документлар алу кирәклеге

турында хәбәрнамә юллаган очракта яисә башкарма комитетның контролъдә тотыла торган затның электрон почтасы адресы түрүнде белешмәләр булмаса һәм аңа документларны дәүләт һәм муниципаль хезмәтләрнең бердәм порталы аша электрон рәвештә юллау мөмкинлеге (әгәр затның бердәм идентификация һәм аутентификация системасында теркәлү процедурасын узу тәмамланмаган очракта) юлы белән тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфаи затлар тарафыннан башкарылган эшләр түрүнде хәбәр итә. Курсәтелгән граждан документларны кәгазь чыганакта жибәрергә хокуклы.

Контрольдә торучы затка контролъне, гамәлләрне һәм кабул ителә торган карапларны гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлар түрүнде хәбәр итү, документлар һәм белешмәләр жибәрү, шул исәптән кәгазь чыганакта, контролъдә тотыла торган затка электрон рәвештә мәгълүмат бирү мөмкин булмаган очракта яисә соратып алына торган заттан соратып алына торган затка мәгълүмат бирү мөмкин булмаган очракта, гамәлгә ашырылырга мөмкин.

3.18. Тикшеренү чарасын үткәргәндә мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр контроль (кузәтчелек) чарапларының бердәм реестрына кертелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи зат мәжбүри таләпләрне үтәү буенча тәкъдимнәр бирергә, закон саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чараплар үткәрергә хокуклы.

3.19. Мәжбүри таләпләрне бозуларның контролънча ачыкланмаган очракта, бу хакта белешмәләр контроль чаралары үткәрелгәндә контролъдә тотыла торган зат тарафыннан Россия Федерациясе законнарында каралган вәкаләтләр чикләрендә башкарма комитет (тикшереп торырга вәкаләтле вазыйфаи зат) ачыкланган очракта түбәндәгеләр тиеш:

1) контролъдә тотыла торган затка, аларны бетерүнен тиешле срокларын курсәтеп һәм (яисә) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зыян) китерүне булдырмау чарапларын уздыру түрүнде ачыкланган хокук бозуларны бетерү түрүнде курсәтмә бирергә;

2) закон белән саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерүне булдырмау яисә аны туктату буенча һәм гражданнарны, оешмаларны законга саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы булу түрүнде һәм аны булдырмау ысуллары хакында мәгълүматның теләсә нинди мөмкин ысулы белән аларга житкерү буенча Россия Федерациясе законнарында каралган чарапларны кичекмәстән кабул итәргә, әгәр контролъ чараны үткәргәндә гражданнарын, төзекләндерү өлкәсендә контролъ объектына ия булган һәм (яисә) файдаланыла торган оешмаларның эшчәнлеге законда саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычы яисә мондый зыян (зарар) китерелгән очракта, аны булдырмау ысуллары түрүнде мәгълүмат житкерергә;

3) контролъ чара барышында жинаять билгеләре ачыкланганда яисә административ хокук бозу ачыкланганда тиешле мәгълүматны үз компетенциясе нигезендә дәүләт органына жибәрергә яисә тиешле вәкаләтләр булганда гаепле затларны законда билгеләнгән җаваплылыкка жәлеп итү чарапларын күрергә;

4) мәжбүри таләпләрне ачыкланган бозуларны бетерүне, мәжбүри таләпләрне бозуларны кисәтүне, закон тарафыннан саклана торган кыйммәтләргә зыян (зарар) китерергә мөмкин булган зыянны булдырмый калуны тикшереп торуны гамәлгә ашыру чарапларын, курсәтмәне мәжбүри үтәүне таләп итеп судка мөрәжәгать иткәнчегә кадәр, курсәтмәне мәжбүри үтәүне тәэммин итү буенча билгеләнгән вакытта, әгәр мондый чара законнарда каралган булса;

5) мәжбүри таләплөрне үтәу, закон тарафыннан саклана торған кыйммәтләргә зыян (зарар) китерү куркынычын профилактикалауга юнәлдерелгән башка чаралар уздыру буенча тәкъдимнәр бирү түрындагы мәсьәләне кааргра.

Контроль (кузәтчелек) чараларын уздыру йомгаклары буенча курсәтмәне контролъдә тотыла торған зат белән үзара хезмәттәшлексез бирү рәхсәт ителми.

3.20. Тикшереп торуны гамәлгә ашыручы вазыйфаи затлар төзекләндеру өлкәсендә контрольне гамәлгә ашырганда федераль башкарма хакимият органнары һәм аларның территориаль органнары, Татарстан Республикасы башкарма хакимиите органнары, жирле үзидарә органнары, хокук саклау органнары, оешмалар һәм гражданнар белән билгеләнгән тәртиптә эш итәләр.

Төзекләндеру өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыру кысаларында контроль чара уздыру барышында закон таләпләрен бозу ачыкланган очракта, Россия Федерациясе законнарында административ һәм башка җаваплылык каралган, контроль чара актында ачыкланган хокук бозу билгеләре булу түрында мәгълүмат күрсәтелә. Тикшерүне гамәлгә ашыруга вәкаләтле вазыйфаи затлар күрсәтелгән актның күчермәсен тиешле җаваплылыкка тартырга вәкаләтле хакимият органына юллый.

3.21. Муниципаль контрольне гамәлгә ашырганда шикаятыләр бирүнен судка кадәрге тәртибе кулланылмый.

4. Төзекләндеру өлкәсендә контрольнең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре

4.1. Төзекләндеру өлкәсендә контрольне гамәлгә ашыруның нәтижәлелеген һәм эффектлылыгын бәяләү «Россия Федерациясендә дәүләт контроле (кузәтчелеге) һәм муниципаль контроль түрында» 2020 елның 31 июлендәге 248-ФЗ номерлы Федераль законның 30 статьясы нигезендә гамәлгә ашырыла.

4.2. Контроль төренең төп күрсәткечләре һәм аларның максатчан күрсәткечләре, төзекләндеру өлкәсендә контроль өчен индикатив күрсәткечләр жирлек Советы тарафыннан раслана.

Төзекләндеру өлкәсендә
муниципаль контроль
турдындағы нигезләмәгә
1 күшымта

ТӨП КҮРСӘТКЕЧЛӘР
**тәзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль өлкәсендә һәм аларның
 максатчан күрсәткечләре, индикатив күрсәткечләр**

1. Тәзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль өлкәсендә төп күрсәткечләр һәм аларның максатчан күрсәткечләре:

Төп күрсәткечләр	Максатчан мәгънәләр (%)
мәжбүри таләпләрне бозуның ачыкланган саныннан юкка чыгарылган очраклары өлеше	70-80
Контроль органнарың һәм (яисә) аның вазыйфаи затларының контроль чараплар үткәргәндә гамәлләренә (гамәл кылмавына) карата алышынан шикаятыләрнең гомуми саныннан контроль чараплар уздырганда нигезләнгән шикаятыләр өлеше	0
Нәтиҗәләр буенча кабул ителгән караплар өлеше суд тарафыннан юкка чыгарылган контроль чараплар, карапларның гомуми саныннан	0

2. Тәзекләндерү өлкәсендә муниципаль контроль өлкәсендә индивидуаль күрсәткечләр: Федераль дәүләт контроленең (күзәтчелегенең) индикатив күрсәткечләре исемлеге

- 1) хисап чорында уздырылган планлы контроль (кузәтчелек) чарапары саны;
- 2) хисап чорында уздырылган планнан тыш контроль (кузәтчелек) чарапары саны;
- 3) мәжбүри таләпләрне бозу куркынычы индикаторлары белән расланган параметрларга контроль объектының туры килүен ачыклау яисә контроль объектының мондый параметрлардан, хисап чорыннан читкә тайпылуы нигезендә хисап чорында үткәрелгән планнан тыш контроль (кузәтчелек) чарапары саны;
- 4) хисап чорында үткәрелгән үзара хәzmәttәшлек белән контроль (кузәтчелек) чарапарының гомуми саны;
- 5) хисап чорында үткәрелгән һәр КНМ тәре буенча үзара хәzmәttәшлек белән контроль (кузәтчелек) чарапары саны;
- 6) хисап чорында дистанцион хәzmәttәшлек чарапарын кулланып үткәрелгән контроль (кузәтчелек) чарапары саны;
- 7) хисап чорында үткәрелгән мәжбүри профилактик визитлар саны;
- 8) хисап чорында иғълан ителгән мәжбүри таләпләрне бозуга юл куймау турында кисәтүләр саны;
- 9) хисап чорында мәжбүри таләпләрне бозулар ачыкланган контроль (кузәтчелек) чарапары саны;
- 10) хисап чорында административ хокук бозулар турында эшләр кузгатылган контроль (кузәтчелек) чарапары саны;
- 11) контроль (кузәтчелек) чарапары нәтиҗәләре буенча хисап чорына салынган административ штрафлар суммасы;
- 12) контроль (кузәтчелек) чарапарын үткәруне килештерү турында прокуратура органнарына хисап чорына жибәрелгән гаризалар саны;

13) прокуратура органнарына хисап чорын килештерүдөн баш тарткан контроль (күзәтчелек) чарапарын үткөрүне килештерү турында гаризалар саны;

14) хисап чоры ахырына контрольнен исәпкө алынган объектларының гомуми саны;

15) хәвеф-хәтәр категориясенә көртөлгөн контроль объектларының һәркайсы хәвеф-хәтәр категориясе буенча хисап чоры ахырына көртөлсө;

16) хисап чоры ахырына контрольдә тотылучы затларның саны;

17) хисап чорында контроль (күзәтчелек) чарапары уздырылган исәпкө алынучы контрольдә тотучы затлар саны;

18) хисап чорында судка кадәр тәртиптә контрольдә тотылучы затлар тарафыннан бирелгөн шикаятыларнен гомуми саны;

19) контроль (күзәтчелек) органы хисап чорында карау срокын бозган шикаятылар саны;

20) тикшерү нәтижәләре буенча контроль (күзәтчелек) органы карапын тулысынча йә өлешчә юкка чыгару турында йә контроль (күзәтчелек) органнары вазыйфаи затларының гамәлләрен (гамәл кылмавын) хисап чорында гамәлгә яраксыз дип тану турында карап кабул ителгөн судка кадәр тәртиптә контрольдә торучы затлар тарафыннан бирелгөн шикаятылар саны;

21) хисап чорында контрольдә торучы затлар тарафыннан суд тәртибендә жибәрелгөн контроль (күзәтчелек) органнары вазыйфаи затларының каарларына, гамәлләрене (гамәл кылмауларына) дәгъва белдерү турында дәгъвалар саны;

22) контрольдә тотыла торган затлар тарафыннан хисап чорында игълан ителгөн таләпләрне канәгатыләндерү турында карап кабул ителгөн суд тәртибендә жибәрелгөн контроль (күзәтчелек) органнары вазыйфаи затларының каарларына, гамәлләрене (гамәл кылмауларына) дәгъва белдерү турында дәгъвалар саны;

23) хисап чорында дәүләт контролен (күзәтчелеген) оештыруга һәм гамәлгә ашыруга таләпләрне тупас бозып үткөрелгөн һәм аларның нәтижәләре дөрес түгел дип табылган һәм (яисә) юкка чыгарылган контроль (күзәтчелек) чарапары саны.